

Izbija vsak četrtak in velja s poštno vrednostjo 1 krona. Poslilnost na dom za celo leto 40 K, pol leta 20 K, za četrt let 10 K. Izven Jugoslavije 50 K. Naročnina se pošlje na upravnstvo „Slovenskega Gospodarja“ v Maribor, Koroška cesta št. 5. List se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon štev. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Lidje „Kotlo. listovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za večkratne oglaševane primeren popust. Nezapre reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220. —

31. številka.

Maribor, dne 4. avgusta 1921.

55. letnik.

Pomoč ljudstvu, ki je v stiski.

Kmetijsko ljudstvo je vsled dolgotrajne suše prišlo v težaven in naravnost ojasen gospodarski položaj. — Travniki so se že skoraj posušili, o žive ne bo, krme je bilo malo. In se ziste krme, ki je na razprodajo, so se polotili brezvestni spekulanti, da jo pokupijo in izvozijo iz države. Krompir se je začel sušiti, tudi koruza in fižol. Ne bo dovolj živil za ljudi, ne hrane za živino. Cena živini silno pada. V trgovini za živino je nastopil zastoj, ker se vsled carine naša živina ne more izvažati. Ljudstvo je po mnogih krajih že skoro brez denarja. — Davki pa se brezobzirno iztirjavajo. Dolžnost države je, da ljudstvu v stiski pride na pomoč. V imenu naše ljudske in kmetijske stranke se je poslanec dr. Holcjec dne 1. avgusta obrnil na vlado z naslednjimi interpelacijami:

Interpelacija g. finančnemu ministru.

Nad slovenske kraje, posebno nad Slov. Stajerjo, Meziško dolino in Prekmurje, je prišla velika katastrofa: suša. Za nad mesec dni ni skoro nobenega dežja; vse se suši, ne samo travniki, ampak tudi rastline (pridelki) na polju. Ljudstvo obupa. Ne bo živeče ne za ljudi, ne za živino. Dohodkov ne bo imelo ljudstvo, ki živi v gorej omenjenem teritoriju, prav nobenih. Živino, edini vir dohodkov za leto 1921-22, mora ljudstvo prodati po skrajno nizki ceni, ker ni krme. Za sedaj v sredi poletja se vrši na tisoče zaslinih zakolov živine, ker ni živeča za živino. Ljudstvo na deželi je že skoraj popolnoma brez denarnih sredstev. Gmotni položaj našega ljudstva se slabša od dne do dne, čim bolj pada cena živini in čim manjša je možnost prodati živino. Ta možnost se bo povečala in razširila, če bo porastel izvoz živine. To pa se v sedanjih razmerah vsled konkurence drugih držav ne more zgoditi, ako se izvozna carina za živino popolnoma ne odpravi.

Ob prilikah gospodarske katastrofe je tudi že od nekdaj bilo običajno, da se v kmetijskih občinah ustavi iztirjevanje davka ter da se odpisejo davki. Kol narodni poslanik ljudstva na Slov. Stajerjo in sosednjih obmejnih

slovenskih krajev se obračam do Vas. g. finančnega ministra, z vprašanjem:

1. Ali hočete dovoliti neomejen in carine popolnoma prost izvoz vseh vrst živine v živem in zaklanem stanju?

2. Ali ste voljni z ozirom na skrajno krifčen in mučen položaj našega ljudstva nemudoma odrediti, da davčne oblasti in davčni uradi takoj ustavijo iztirjevanje davkov ter da se odpisejo davki?

Interpelacija g. poljedelskemu ministru.

Velika suša, ki traja na Slovenskem Stajerju že več kot mesec dni, je povzročila, da so se travniki na mnogih krajih skoro popolnoma posušili. Ni olave, ne živinske paše. Sena pa je bilo splošno le 50% navadne letine. Nasledek temu: Veliko pomanjkanje krme. Ljudje že sedaj ponekod nimajo živini kaj pokladati. Posebno hudo so v tem oziru prizadete Haloze in drugi slovenskoštajerski vinorodni kraji. Vinogradi in mali posestniki morajo že sedaj rudi pomanjkanja krme zaslino klati tele in govedo. Mnogi bodo do zime pokrmili se tisto malo sena, kar ga imajo pripravljenega za zimo. Če ne živini močno padajo. Poleg tega pa razni spekulanti za visoke cene pokupljajo krmo za izvoz iz naše države. Kakor za govedo, tako bo manjkala krma tudi za svinje. Repe ljudje sploh ne morejo sejati, ker je zemlja vsled suše za oranje nesposobna. Da se vsaj deloma prepreči velika katastrofa, ki grozi slovenski živinoreji, je nujno potrebno, da se:

1. dovoli neomejen carine-prost izvoz vseh vrst živine, v živem in zaklanem stanju;

2. prepove nemudoma izvoz vseh krmil: sena, slame, otrobov, oljnatih tropin itd.;

3. razdelijo odvisna krmila najbolj potrebni živinorejcem v naših krajih.

Vprašam torej g. ministra: Ali hoče vseh vrst vpliv svojega ministrstva, da se dovoli neomejen, carineprosti izvoz živine in mesa ter da se nemudoma zabrani izvoz sena, slame in drugih živinskih krmil?

Slično interpelacijo je poslanec g. dr. Holcjec tudi poslal na g. ministra trgovine.

Poljedelski komunizem.

OJ volitvah so duhovi tako razburkani, da jih večina noče mirno in brezno presojati programe različnih strank, ampak da drvi v svoji neza-

dovolnosti na ono stran, kjer so obljube radikalnejše in večje. Tako se je zgodilo, da je tudi mnogo naših ljudi pri zadnjih volitvah volilo komuni-

njo, in se vdajal zibajoči se ladji ter s svojimi rokami gospodaril in kuhar kakor da bi bil na najbolj varnih in mirnih tleh na suhem. Pravi čudež je pa bil, kako je tudi pri hudo razburkanem morju prišel čez krov. Za take slučaje je imel eno ali dve vrvi potegnjen: iz kuhinje in po krovu. Johna v česa so jim pravili. Ob njih si je pomagal iz enega mesta na drugo, včasih je prišel za berglo, pa jo zopet vlekel za seboj na vrvi in nič ni zastajal, tudi za najhitrejšim človekom ne.

Toda mornarji, ki so bili v prejšnjih letih njegovi tovariši na morju, in ga videli zdravega, so pravili, da ga je prav žalostno gledati tako pohabljenega.

„Ni navaden človek, naš John“, mi je rekel čolnar, „dobro šolo je pač imel v svojih mladih letih in govoriti zna kakor knjiga, če je treba. In pogumen je! Lev ni nič v primeri z njim! Videl sem ga, kako je pograbil štiri za vrat in udaril z njihovimi glavami skupaj — on sam in neoborožen je bil!“

Močivo ga je spoštovalo in ga ubogalo. Imel je nekaj posebnega v

stično. Kaj hočejo komunisti dati malemu kmetu in kmetiskemu delavcu?

Temeljna zahteva komunizma glede poljedelstva je, da se vsa posestva, zasebna in javnopravna, vse šume in vse vode, vse rude, vse prirodne sile in vsa poslopja, ves poljedelski inventar (živina, vozovi, vprege, žetve ter srambe) podružabijo, to je, da postanejo skupna last vseh. Toda vsako posestvo bi naj ostalo jedna poljedelska obratna edinica in tudi veleposestva graščakov bi se naj ne razkosala v mala posestva in sicer tako, da bi veliko posestvo obsegalo do 400 ha, srednje 25 ha in malo 4 ha.

Vsako posestvo bi naj ostalo jedna poljedelska obratna edinica. To se pravi, razven graščinskih veleposestev bi se druga posestva naj ne delila nancvo, ampak ostala v dosednji velikosti, ter se vsako posestvo samo za se obdelovalo. Obdelovalna sredstva, kakor lokomobili, traktorji, splohi vsa dragocenejša orodja in poljedelski stroji bi naj bili sicer skupna last, a posestva ostanejo za se samostojne gospodarske jedinice glede obdelovanja.

Sudanje posestnike bi komunistična država ali oblast imenovala za obratne svetovalce, ki bi vodili in nadzirali poljedelsko delo ter nosili za pravilno obdelovanje odgovornost. Delavci pa bi ostali delavci, samo da bi se njihove gospodarske ne imenovali več kmet, ampak obratni svetovalec, in tu di ta razloček bi bil, da bi kmetu, o- z. obratnemu svetovalcu ne trebalo več delati, ampak samo nadzirati.

Samostojneži ovajajo slovenskega kmeta.

Po Sloveniji gre po vseh okraih močan glas, ki zahteva revizijo pregled in popravilo ustave. Ta glas je tako jak in tako vsestranski, da so se ga zbal tisti, ki imajo sedanjo ustavo na svoji vesti. To so pri nas Slovenci, demokratje in samostojneži, ki pa niso nič drugega, kakor liberalna lizjalke na deželi. Kakor reče Zerjav, tako prikim Pucelj, tako mrmlja Mermolja, tako urekuje Urek in take kriči penčič se ust Drogenik.

To liberalno gospodsko-kmetško družbo je hudo preplašil skoraj enodušni klic slovenskega kmetškega ljudstva po reviziji ustave. Ob tej besedi liberalne junake kar spreleti groza. Zato ti frakarski in kmetški liberalni junaki kličejo državo na pomoč zoper avtonomiziste kot protidržavne ljudi. Ugodno priliko jim nudi takozvani zakon o zaščiti države, ki je te dni z

u. Kmet bi postal valpet nad malimi kočarji in nad kmetiskimi delavci.

Kar se na posestvih pridelava, bi se moralo vse oddati v skupna skladišča. Tam v skladiščih dobi vsak, kar mu je za živež treba. Prehrana bi pa funkcionirala, kakor pošta. Kar pridelam, oddam; kar trebam, po to si idem.

Najvišji deželni gospodarski svet bi vodil ves gospodarski načrt: koliko in kaj je treba pridelati, komu in kaj in kam je treba pridelke razdeliti. Plač ne bo treba ne za uradnike, ne za delavce, kajti v skladiščih bo dobil vse, kar mu treba. In ako česar v skladišču ne bo ali ne dovolj, bode moral trpeti pomanjkanje in si stisniti želodec.

Tako izgleda program komunistov za poljedelstvo. Kdor misli, da se da vse to izpeljati in kdor misli, da si s tem zboljša svoje stanje, lahko gre v komuniste. A mi mislimo, da je vse to neizpeljiva farbarija, kakor se je pokazalo na Ruskem. Naš program ostane, da je veleposestva treba razdeliti, kar je dovolj zemlje za vse, ki hočejo zemljo obdelovati, da je malega kmeta treba osvoboditi davkov, da je njega in kmetškega delavca treba zavajati za starost in bolezen in da je delavcu treba zakonito zasigurati človeka dostojno življenje in mu dati ognjišče. Komunističnega programa, kakor smo ga zgoraj opisali, si nismo morda izmislili, ampak posneli smo ga po knjigi „Agrarna občina“, ki ga je izdala berlinska Sovjetska zveza — (Rätebund, Berlin: Die Agrarkommune.)

mrzlično naglico bil sprejet v zakonodajni skupščini v Beogradu.

Ta zakon hoče, ta namen povdarjajo njegovi tvoritelji z ministrom Pribevičem na čelu, državo zavarovati zoper revolucionarne nakane komunistov, ki hočejo z nasiljem in napadom na najvišje in visoke osebe v državi izvesti prevrat in upostaviti komunistično vladno po ruskem vzorcu. Nikdo ne more oporekati, da ima država pravico obrambe zoper take prevratne namene in nasilna dejanja. Slične zakone zoper anarhiste in komuniste imajo že Zedinjene države v Ameriki, potem Svica in Belgija. Takega zakona, kakor se je ustvaril v Beogradu, pa nima še nobena druga država. Njegove posamezne točke so tako razveljavljive, da se morejo uporabiti ne samo zoper komuniste, marveč tudi zoper opozicijo sploh. Ako so vladne stranke brezvestne, morejo vse tiste stranke,

In če je kdo na svetu videl več hudobije, bi moral biti sam vrag! Vozil se je z Englandom, velikim, slavnim kapitanom in roparjem. Na Madagaskarju je bil, na Malabarju, v Surinamu in v Portebellu. Bil je poleg, ko so reševali tisto znano ponesrečeno ladjo, ki je nosila toliko zlata in srebra, in ni čuda! 53.000 jih je bilo, Jim! — In begvedi, kaj vse je še doživljal! In če ga pogledate, se vam zdi, kot da bi bil čeraj zlezal iz jajca! Pa ti si vohal smodnik, kapitan, kaj ne?

„Ne vdaš se, ne vdaš se!“ je zakričala papiga.

„Oj, pogumen pišč vam je to!“ je pravil kuhar in mu ponudil košček sladkorja. In papiga je kluvala po žični mreži svoje hišice in klela, da je bilo strah in groza.

„Glejte, kako se zna kregati!“ se je sajeal John. „Nikar se ne pohajšajte, Jim, je pač navaden pišč in klet bi rajno tako, tudi če bi stal svetnik pred njim!“

In spoštljivo se je odkril Dolgi John, da bi bil človek mislil. — to je najboljši in najpoštenjši mož na cellem svetu.

(Dolje prihodnjik.)

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dolje.)

Njemu smo torej poverili poveljstvo nad moštvi, obdržal pa je še svoj prejšnji naslov. Gospod Trelawney si je na svojih pomorskih potovanjih nabral mnogo izkušenj, svetoval je in pomagal in ob lepem vremenu celo prevzel poveljstvo. Tudi naš čolnar Israel Hands* je bil star in izkušen mornar, skrben in ubogljiv, smeli mu smo zaupati skoraj v vsaki zadevi.

Tako smo si pomagali tudi brez izsolanega prvega mornarja.

Israel Hands in dolgi Silver sta si bila velika prijatelja in ker že omenjam Silverjevo ime, hočem pripovedovati tudi o njem, o našem ladijskem kuharju.

Na ladji je nosil svojo berglo na vrvi privezano krog vratu, da je imel roke kolikor mogoče proste za drugo delo. Zanimivo ga je bilo gledati, kako je stal v kuhinji na svoji eni nogi, z berglo uprto na sod in naslonjen na

* Izgovori: „Handz.“

ki so v opoziciji proti vladi, proglašati kot protidržavne.

Da so slovenske vladne stranke tako nezvestne in nepošteno, dokazuje pisanje njihovih listov. Demokratično glavno glasilo, v Ljubljani izhajajoče „Jutro“, že dalje časa opravlja posel nesramnega ovađuha ter kliče državno oblast zoper vse opozicijske stranke, zlasti zoper našo ljudsko stranko in narodne socialce. Za „Jutro“ je na vsa sapa prisopihal „Kmetijski list“, da ne zamudi ugodnega časa.

V številki z dne 28. julija diplomirani Jamnik hvali ustavo ter izjavlja, da moramo biti hvaležni vsem onim strankam, ki so delale na to, da je bila ustava v primerno kratkem času sprejeta. Ker pa se poverjenik Jamnik dobro zaveda, da slovensko naravno kmetijsko ljudstvo tem strankam ni prav nič hvaležno, marveč jih skoraj enoglasno obsoja, zato v opravičilo navaja, da četo Bog ni mogel ustvariti sveta tako, da bi bili vsi zadovoljni, kako bi naš ljudje ustvarili nekaj, kar bi zažvečilo vse. Jamnik, duševni voditelj samostojnežev, je menda toliko poudčen, da ve, da sedanja ustava ni zadovoljila nobene stranke razen srbskih radikalov in demokratov. Drugi, ki so glasovali zanjo, muslimani ter slovenski samostojni, so bili za to — kupljeni. Ako bi se ustava bila izdala v sporazumu z zastopniki večine slovenskega in hrvatskega naroda, bi veliko bolj zadovoljila Hrvate in Slovence. De tega sporazuma pa bo moral biti prejel ali slej in plod tega sporazuma bo popravljena ustava, ki bo zadovoljila tudi Hrvate in Slovence. „Kmetijski list“ neče nič slišati o popravni ustavi, ker kaže nihče za njegovo ne ve, kaj je na ustavi dobrega in kaj slabega. Samostojno glasilo pa naj bo uverjeno, da je število tistih ljudi, ki ne vedo, da centralizem ni nič dobrega, marveč velika poročila slabega, med Slovenci prav majhno, ter se omejuje na neznatno število samostojno-vernih backov. In če „Kmetijski list“ čuje, ki zahtevajo revizijo ustave, psuje kot budala, ali so slovenski kmetije v ogromni večini ta budala?!

„Kmetijski list“ pa gre v svojem sovraštvu do slovenskih krščanskih kmetov še dalje. On piše, da je tisti, ki je proti ustavi, ki torej zahteva, da se sedanja ustava pregleda in popravi v smislu zahtev slovenskega in hrvatskega naroda, da je tisti za rusifikacijo reda, za atentatorje, kakršni so komunisti. Slovenski kmet! „Kmetijski list“ te ovaja beograjski vladi, da si somišljenik rusifikacije reda, atentatorjev, komunistov ter kliče na tebe iste kazni, ki jih v pondeljek v Beogradu sklenjeni zakon določa zoper — Lomtarste. Slovenski kmet, dobro si to zapomni!

Kam nas vodijo ...?

Demokrati, katerim so naši samostojneži ob vsaki priliki prav zvala služili, krmilarijo našo državo že nad pol leta. V nestetih člankih in članicah smo že opozarjali na krivice, ki so se ravno v dobi demokratično-samostojnega vladanja godile in se še godijo našemu kmetijskemu ljudstvu. Poglavja o krivično odmerjeni dohodnini, nenavadno visoki trošarini, o visokih pristojbinah, o zvišanju desetka in zemljiškega davka bodo v zgodovini slovenskega ljudstva zapisana s črnimi črkami. V ostalih državah bivše avstro-ogrške monarhije so se lotili vodilni možje prepotrebne obnove z mislijo, kako bi se dalo revnejšim slojem čajšati težko borbo, ki jih muči vse življenje. V Avstriji n. pr., koder vlada krščansko-socialna stranka v zvezi s socialnimi demokrati, so se se pri obdajanju ozirali predvsem na potrebe revnega ljudstva. Davčne zakone so prikrčili tako, da je bil v prvi vrsti prizadet vojni dobičkar, nikakor pa reven kmet ali delavec. Razumljivo je, da so bogatiji nekoli-ko zacvilili pod težo davčnega vtiaka, vsekakor pa so se kmalu razmeram prilagodili.

Kako pa je pri nas? Vse odredbe in naloge, ki so bile doslej v davčnih ozirih izdane, so ščilele velikega, in uprčevale malega človeka. Koliko milijonov ljudskega premoženja so je n. pr. porazgubile ob priliki žigo-

sanja, oziroma izmenjave bankovcev? In kdo je največ trpel? Ubogi kmetič, ki slučajno ni spoznal pravega 20dir, bankovca od potvorjenega ter se mo- pozabil na zadnji dan izmenjave. Banke, kapitalisti, vojni dobičkarji itd. so se vedno in ob vsaki priliki obvarovali občutne škode.

K vsem bremenom in sitnostim, ki nam jih je naložila demokratično-samostojna vlada v polletni dobi svoje neomejene vladavine, nam je še manjkalo eno — to je omejitev državljske svobode. Doslej si se brez potnih listin lahko nemoteno podal v bližnje mesto, kjer si imel svoje opravke. Od slej bo drugače. Kakor znano, so komunisti vprizorili na Vidov dan atentat (umorski napad), kateremu naj bi kot žrtev podlegel naš priljubljeni re- gent Aleksander. Bomba ni zadela ni- fisti, kateremu je bila smrt namenje- na, je danes — hvala Bogu! — še živ. Kmalu nato so izvršili drug umor, ki je zahteval življenje bivšega ministra Draskoviča.

Napaadni poizkusi srbskih komu- nistov (Slovenci in Hrvati smo na tem nedolžni kajti atentatorji so bili vsi srbske narodnosti) in umor ministra Draskoviča, vse to je vlado tako raz- burilo, da je sklenila takozvani zakon „o zaščiti države“, ki naj bi zajel to- boljševo gibanje. Proti temu bi ne imeli prav ničesar, saj je boljševizem res poguba države in človeške družbe v pravem pomenu besede.

Na podlagi tega zakona pa si je notranji minister izmislil naredbo, ki ne bo zadela samo sumljivih boljševikov, marveč tudi vse poštenjake po vsej državi. Z ministrom za železnice sta v sporazumu izdala odredbo, ki do- loča, da mora vsak potnik, kadar od- ide iz kraja svojega stanovanjskega (tj. imeti od pristojne lokalne oblasti iz- dano potno legitimacijo, ki velja za 1 mesec dni in ki se mora povodom vsi- kega potovanja vidirati. Ako bo kmetič hotel po opravkih v bližnje mesto, bo rabil od župana izdano izkaznico. S to izkaznico se bo moral v mesu javiti na pristojnem mestu, kjer mu bo do potrditve prihod in odhod. Ni nam- še sicer znano, da-li bodo zahtevali kolekovane izkaznice, kakor so nam pa- doslej pokazala dejanja vlade, navse- zadnje ni izključeno, da bodo revni ljudje plačevali za te izkaznice — še kolkovino.

Kam nas vodijo?! Tako se vpra- šujemo, ko gledamo početje slovenskih liberalcev in samostojnežev. G. minis- ter Pucelj je napravil Slovencem zelo slabo uslugo s privoljenjem v to na- zadnjaško in svobodo državljanov o- mejujočo naredbo. Slovenski kmet, de- lavci in obrtniki, zapomnite si, da slo- venska ministra dr. Kukovec in Pu- celj niti z mezinem nista ganila v svrhu zaščite toliko izkušane in tr- pinčene ljudstva.

Demokratično-samostojno „svobodo- ljubje“ je prikorakalo v znamenju — potnih legitimacij ...

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V zakono- dajni skupščini so se v dolgotrajnih sejah bavili s takozvanim „zakonom o zaščiti države“, ki je v prvi vrsti na- perjen proti komunistični stranki, z gotovostjo pa lahko računamo, da ga bodo vladne stranke (demokrati, sa- mostojni, muslimani in radikalci) u- porabljale tudi v umazanem in na strankarsko plat zaokroženem boju zoper ostale protivladne stranke. Nadal- je so razveljavili mandate 59 komu- nističnih voditeljev, kar pa zelo močno diši po naknadnih volitvah. Mesta komunističnih poslancev si bodo hote- li zagotoviti vladne stranke in je pri- čakovati ostrih volilnih bojev v raznih delih države. Jugoslovanski klub se s postopanjem vlade, ki na očividno na- čin krši stara parlamentarna načela, ne strinja in je tudi podal primerno izjavo. Zakonodajna skupščina pa ni samo razveljavila mandatov komu- nističnih poslancev, marveč je osem po- slancev, med njimi trboveljskega Ko- rena izročila sodišču. — V Rusiji se širi glad od dne do dne čim dalje. Listi poročajo, da umre v Rusiji dne- vno 15—20.000 ljudi od lakote. Straš- no lakoto pa spremlja po njenem po- hodu skozi izmučeno boljševiško Ru- sijo — kolera in druge epidemične bo-

lezni. Kmetije skrivajo svoje žitne za- lege, da bi jih ne bilo treba izročiti osvovljeni sovjetski upravi. — Grš- ka in Turčija sta se po poročilih francoskega lista „Jurnal“ baje že v toliko sporazumeli, da bosta skupno zaprosili pri vrhovnem svetu za revizijo severske mirovne pogodbe. — Irska in Anglija sta se po obširnih posvetovanjih med angleškimi držav- niki in predsednikom irske republike De Valero, baje znašli na poti prija- telstva.

Tedenske novice.

i Kupljeni samostojneži. Sarajev- list „Narod“ je pisal 23. julija to-le: „Slovenski samostojni kmetje so glaso- vali za ustavo pod pogodbo, katero malo kdo pozna: svoboden izvoz živi- ne iz Slovenije, tri mesta v pokrajini- ski vladi, 50 milijonov dinarjev v go- tovem in eno poslaniško mesto kjerko- li v inozemstvu“. Druge pogoje vidimo vse izpolnjene, tudi zadnjega, ker je dr. Mošnjak že zavzel poslaniško me- sto v Pragi. Javnost zanima tretji po- goj: 200 milijonov kron. Kaj je s tem denarjem? Po poročilu „Naroda“ se da sklepati, da je teh 200 milijonov kron bilo klubu samostojnih poslancev postavljeno na razpolago? Kaj je to- rej s temi 200 milijoni?

i Izjava. Vsi duhovniki brežiške dekanije edini! G. državni poslanec i. Urek govori na svojih shodih brežiš- kega Pčsavlja, kakor da bi se nekate- ri duhovniki teh krajev strinjali z nje- govo politiko. Da ne bo ta gospod mo- gel ved begati ljudstva in imen raznih duhovnikov zlorabljati v svoje stran- karske namene, izjavljajo podpisani, da soglasno obsojajo njegovo politiko, in vabijo čbro ljudstvo, da se ne da- premoti in naj se oklepa tudi še na- prej Kmetijske zveze ali Ljudske stran- ke, ki je edina politična stranka v na- ših krajih, katero vodijo krščanska na- dela: Arčiče: Josip Sribar; Bizeljsko: Rudolf Raktelj, Musi; Brežice: Josip Mešiček; Dobova: Anton Pernat, Ibro Andrej; Kapele: Leopold Kolenc; Ko- grivnica: Fr. Doberšek; Pisce: Ant. Sribar, župnik, F. Toplak; Rajhen- burg: Josip Tratnik, župnik, Slander Maks, kaplan; Sevnica: Iv. Dober- sek, Josip Sketa; Sromlje: Jos. Peč- nak; Videm: Janez Medvešek, Henr. Skoro; Zabukovje: Matija Stoklas in Zdole: Al. Soba.

i Nesreča samostojnežev v občini Vosek pri Mariboru. Pri občinskih vo- litvah 8. maja so samostojneži v obči- ni Vosek dobili samo 22 glasov, Slov- ljudska stranka pa 63. Smola je smola! Jezili so se vsi, da jim se žganci ni- so dišali. Posebno jezili pa se je oni, ki bi bil rad postal župan. In ko so general šmarjetskih samostojnežev a. Tuna Lipovšek zvedeli za veliko ne- srečo samostojnih vernikov v Voseku, so jim s komandirali dolg rekurz. Pi- ke so pri tem rekurzu samostojnežem napravili ata Vauda, velik prijatelj podporni bogoh vдов in sirot. In slabo- stojni gospodje pri vladi so ugodili re- kurzu, ker so Lipovšek in Mermolja tako ušli. Za dne 7. avgusta je raz- pisana nova volitev. A glej ga zlom- ka! Možena je samo kandidatna lista Slovenske ljudske stranke (Kmetijske zveze). Kje so ostali prijatelji slabo- stojni? Podpisov niso mogli dobiti. Vsi pametnomisleči so jih zapustili in pri- dajajo nazaj k naši stranki. Slovenska ljudska stranka je torej zmagała brez volitve. Čestitamo zavednim možem in mladim v Voseku!

i Politična shoda Kmetijske zveze pri Svetinjah v nedeljo, 24. julija in v Braslovčah v nedeljo, 31. julija sta izvršeno uspešno. Obisk na obeh kra- jih prav dober. Na obeh zborovanjih je poročal poslanec dr. Hohnjec, v Braslovčah je še tudi govoril poslanec Davorin Krajnc. Na obeh shodih so volili poslancev Jugoslovanskega kluba izrekli popolno zaupanje, odo- bravali njihovo postopanje ter zahte- vali revizijo ustave.

i Pozor somišljeniki iz Slovenskih goric! Veliko zborovanje našega kmet- skega naroda se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta ob 11. uri dopoldne pri Sv. Trojici v Slov. gorici. Govorniki pri- dejo iz Ljubljane in Maribora. Vsi na- pian.

i Celjsko orlovsko okrožje prire- di v nedeljo, dne 7. t. m., veliko slo-

vesno prireditev s sledečim dnevnim redom: Predpoldne ob 10. uri slove- no blagoslovljenje nove orlovske za- stave in govor dr. Hohnjeca. Nato ob- hod po mestu, opoldne pa odhod iz Ce- lja v Rumske toplice, kjer se bo vršila javna telovadba, koncert, ljudska ve- selica itd. Somišljeniki, pohitite dne 7. avgusta v obilnem številu v staro- slavno Celje!

i Veliki orlovski tabor se bo vršil 15. avgusta v Loki pri Zidanem mostu. Natančneje o tej slavnosti se bomo po- ročali.

i Bratski odseki, sestre Orlice! V nedeljo, dne 21. avgusta se vrši v Trbovljah javna telovadba trbovelj- skega okrožja. Ali ste že storili svojo dolžnost in prijavili svojo udeležbo? Če še tega niste storili, storite nemu- doma, da ne bo nobenega nereda na- dan prireditve. Pripomagajte s svojo udeležbo, da bo prireditev v Trbov- ljah res nekaj lepega, vzornega. Iz- kaznice za polovično vožnjo naročite na naslov: „Orlovski odsek, Trbovlje 2“. Torej dne 21. avgusta na sviden- je! Bog živ!

i Veliki dekliški tabor se vrši dne 15. avgusta t. l. pri podružnični cer- kvi Device Marije v Završki župniji, katerega se udeležijo Dekliške zveze in Marijine družbe vseh sosednjih župnij, tudi hrvaških. Spored je ta: Ob 10. uri dopoldne cerkveno opravilo. Ta- koj na to zborovanje zunaj cerkve. Popoldne ob 2. uri večernice. Pridite v obilnem številu zlasti dekleta in že- ne!

i Dveletnico osvobođenja Prekmur- ja izpod madžarske sužnosti bodo sla- vili 13., 14. in 15. avgusta v Dolnji Lendavi, Murski Soboti, Crensovcih in Turnišču. Ob priliki te dveletnice bodo nastopili naši najboljši go- vorniki, ljubljanski pevski zbor s 100 pevci in domači dijaki bodo igrali krajše igre.

i Dekanom sta imenovana č. gg. Martin Medved, župnik v Braslovčah in Anton Novak, župnik v Gornjem- gradu.

i Nova sv. masa. V nedeljo, dne 7. t. m., bo daroval na Tinskem v Zi- biki frančiškan p. Odilo Hajnšek svo- jo prvo daritev.

i 100letnica III. reda. Za prazno- vanje sedme stoletnice III. reda v Ma- riboru v dneih od 13. do 16. avgusta je veliko zanimanje. Izkaznice za po- lovično vožnjo po južni železnici se do- bijo v frančiškanskem samostanu v Mariboru in v kapucinskem samosta- nu v Celju. Segajte pridno po njih, da bo manifestacija tem večja. Naročajo- jih le po več skupaj!

i Umrlj je pri Sv. Mariji 20letni Orel, mladenič Alojzij Kukovec. Vzor- nega Orla-mladeniča so pospremili k večnemu počitku domači in šentlari- ski orlovski odsek.

i Viničarski red, ki so ga sporaz- amno sklenili vinogradniki in viniča- rji na skupnih dolgotrajnih posveto- vanjih, samostojno-kmetijski minister Pucelj ni hotel potrditi. Izgovarja se, da je ta viničarski red premak ugo- da za viničarje. Res poštenjaki so ti samostojneži! Na deželi hujskajo kmetje, češ: „klerikaleci“ so napravili tak viničarski red, da je samo ugoden za viničarje. V „Kmetijskem listu“ pa pravijo ravno narobe. To so ljudje za cirku! Samostojni brez laži ne more- jo več živeti. Osnutek za nov viniča- rski red je sestavil vinarski odsek na- še kmetijske družbe, v katerem so i- meli glavno besedo vinarski strokov- njaki, ki so vroči pristaši Samostojne- kaj bodo neki rekli na zabavljanje „Kmetijskega lista“ samostojneži: gg. Robič, Petovar, Puklavc, Zabavnik, Glaser, Znidarič i. dr.? V enketi so bile zastopane vse stranke. Kakšen čudežen sivor bodo neki sedaj za vi- ničarje sestavili samostojni modrijani Mermolja, Pucelj, Urek in drugovi — bomo videli.

i Klenje živine na kmetijih. V mno- gih občinah si kmetije pomagajo na ta način, da vršijo doma zasilno klanje goveda in telet ter sami prodajajo me- so. Na ta način dobi živinorejec za ži- vino več kot mu daje mesar ali pra- kupec, ljudje pa dobijo meso mnogo ceneje kot pri mesarju. Prijatelji iz Dravskega polja nam poročajo, da so kmetje v njegovi vasi pomenijo, kedaj bo kral ta, kedaj oni. Teleče meso pa prodajo kmetje po 12 do 14 K. govej